

NOTA DE PREMSA

La Fàbrica del Pla recupera el seu aspecte original

Les façanes de La Fàbrica del Pla de Santa Maria s'estan acabant de restaurar. El conjunt recupera l'aspecte original.

S'ha restituint la forma original de les finestres del bloc d'oficines de l'entrada.

També s'ha retirat part de l'antic mur i s'han consolidat els fonaments per al nou reixat, a la façana que dona a l'Avinguda Gaudí.

EL PLA DE SANTA MARIA, 20 de novembre de 2020. Les obres de restauració a l'antiga fàbrica tèxtil del Pla de Santa Maria (Bé Cultural d'Interès Local - BCIL), s'estan desenvolupant sense entrebancs. Ja s'ha realitzat l'arranjament dels desperfectes de les façanes, tant les de la part que dona al Passeig del Pla, que inclou les naus, la porteria, els magatzems i l'antiga fusteria, com les que donen a l'Avinguda Gaudí i es continua amb la restauració de les portes dels antics magatzems.

Amb les façanes ja reparades i pintades, l'edificació té un aspecte molt més atractiu. En aquest moment s'han refet les obertures de les finestres del bloc d'oficines a l'esquerra de l'entrada, que recuperaran l'aspecte que tenien el 1916, quan es va construir l'edifici. Al bloc de la dreta, que actualment acull els lavabos de l'espai firal, ja es van rehabilitar anteriorment.

A la façana de l'Avinguda Gaudí, també reparada i pintada, s'obrirà un nou accés per a vehicles que permetrà conservar l'antiga porta de fusta –de mides massa justes per a vehicles grans– i restaurar-la.

També s'ha retirat part de l'antic mur i s'han fet els fonaments per al nou reixat, amb el que es donarà visibilitat a aquesta part de les naus. La reixa també separarà la part rehabilitada de la que, en un futur, serà una nova residència i centre de dia per a gent gran.

Aquesta actuació forma part del projecte "Alt Camp. Història i patrimoni", gestionat pel Consell Comarcal de l'Alt Camp i cofinançat pels fons FEDER i el Pla Territorial de Foment del Turisme de la Direcció General de Turisme. En total, s'hi inclouen actuacions en vuit municipis de l'Alt Camp per potenciar l'oferta cultural i turística de la comarca.

LA FÀBRICA

L'antiga fàbrica de teixits, Martí, Llopart i Trenchs, es troba en ple nucli urbà, en un recinte tancat de 41.650 m², on trobem un conjunt de 16 naus, de les quals 12 formen una coberta amb dents de serra, –tipologia *sheed*–, a un sol vessant que es recolzen sobre una retícula de pilars de fosa sustentats per encavallades de fusta.

A més d'estar catalogada com a bé cultural d'interès local (BCIL), té un gran valor arquitectònic com a exponent de la història industrial de Catalunya i l'Alt Camp. Figura en l'inventari d'elements de patrimoni industrial elaborat pel Museu de la Ciència i la Tècnica de Catalunya i és pendent de ser inclòs en la Xarxa XATIC. Destaca una basa de notables dimensions (5.919 m²) que nodria d'aigua a la indústria tèxtil, així com la xemeneia de vapor que forma part del perfil de la vila.

La fàbrica és un complex industrial de grans dimensions, que engloba la fàbrica, la xemeneia, la casa de l'amo i el director, la bassa, les cases obreres i els terrenys adjacents. La fàbrica tèxtil va ser fundada al Pla l'any 1916 i inaugurada oficialment el 26 de març de 1917. En destaquen els elements modernistes i la bassa, de grans dimensions, així com la construcció en planta baixa amb les diferents naus. Al darrere de la factoria, es construïren quaranta cases destinades a donar estada als obrers, conformant la colònia Vista Alegre. La casa colonial que ocupava el director es calcula que fou construïda el 1929, és d'estil modernista i consta de planta baixa, primer pis i golfes, tot separat per una escalinata central.

La singularitat de l'espai ens situen en un projecte únic al territori, capaç de generar les sinergies a diferents nivells, tant públic com privat, tot revalorant un patrimoni cultural, llegat històric de tots els qui van fer possible la revolució industrial. El complex, juntament amb la colònia de Vista Alegre, esdevé un patrimoni etnològic d'elevada exclusivitat al Camp de Tarragona.

D'altra banda, tot i que la presència de la indústria tèxtil ha estat notable a altres zones de Catalunya, no ha estat així a la Catalunya Meridional. D'aquí l'excepcionalitat de la proposta. El centre d'interpretació faria visible la diversitat laboral i humana que articulava el projecte fabril de l'envergadura de l'antiga fàbrica Martí, Llopart i Trenchs, descobrir els lligams entre arquitectura i industrialització, valorar la seva vertebració amb l'entorn natural, comprendre la importància del Pla de Santa Maria al llarg dels temps en un seguit d'experiències que ens permeten viatjar en el temps cercant les arrels de la nostra identitat cultural i social.

Tanmateix, la motivació per dur a terme la museïtzació i posterior obertura del centre d'interpretació sorgeix a partir de la posada en marxa de diverses actuacions que s'han executat en aquest recinte i que han posat en relleu la potencialitat d'aquest recurs (enjardinament, el bar restaurant, circuit de salut, el museu agrícola...) que encoratgen a seguir obrint i rehabilitant un espai únic i referent en patrimoni industrial en la Catalunya meridional.

El projecte Alt Camp: història i patrimoni, les arrels d'una terra, inclou un conjunt d'actuacions impulsades per vuit municipis sota el paraigua del Consell Comarcal de l'Alt Camp amb cofinançament dels fons estructurals de la Unió Europea (FEDER) eix 6, tram local i el Pla Territorial de Foment del Turisme de la Direcció General de Turisme. L'autora del projecte del Pla de Santa Maria és l'arquitecta Montserrat Oliva i Boada, i l'import d'adjudicació de les obres és de 218.361,29 € (IVA inclòs).

Descripció tècnica de les obres

L'objecte d'aquest projecte és la restauració de la façana i entrada de la «Fàbrica Martí Llopart i Trenchs», antic centre de fabricació i manipulació de teixits ubicat al Pla de Sta. Maria. Les obres comprenen la rehabilitació exterior del recinte patrimonial, recuperant l'aspecte original de l'edifici per a la millora de la imatge i del paisatge global, revaloritzant-ne així el seu contingut.

Actualment, el conjunt industrial, i especialment les seves façanes i paraments exteriors, estan patint la degradació pròpia del pas del temps i de les diferents intervencions succeïdes en diferents etapes, fet que provoca la necessitat de restauració dels seus elements comuns per a conservar la monumentalitat del conjunt i fomentar la implantació de programes de coneixement cultural, sensibilització i didàctic del visitant. Les obres de manteniment dels paraments exteriors, entrada i una part de la urbanització d'aquest, permetrà la construcció posterior d'un espai de museu i centre d'interpretació tèxtil, per portar-hi a terme tallers i petites exposicions relacionades amb el patrimoni tèxtil.

L'àmbit concret d'intervenció és:

- Una part de l'edifici de les antigues naus
- L'antiga porteria
- Els antics magatzems
- L'antiga fusteria
- L'accés i tancament del recinte
- Intervenció en els paraments de façana

En consonància amb la rehabilitació patrimonial exterior, es pretén portar a terme la museïtzació d'un espai de 500 m² corresponent a una de les naus de l'edifici. La museïtzació dotarà de continguts i recursos museogràfics didàctics per posar en valor el patrimoni dels telers i altres elements tèxtils de la fàbrica, ja restaurats, i s'estructuraria en sis àmbits:

- El tèxtil català passat i futur
- El context
- La Fàbrica
- Els empresaris
- El procés productiu
- L'espai social

A més, es preveu un espai per portar-hi a terme tallers i petites exposicions relacionades amb el patrimoni tèxtil, entre d'altres accions.

MITJANS DE COMUNICACIÓ

Per a més informació i descàrrega de fotografies i documents, entreu la website del projecte
Alt Camp: història i patrimoni, les arrels d'una terra: <https://altcamp.net/>

Contacte premsa:

TGD Comunica

Rafel Fortuny - rafel@tgd.info - 696 496 571

Mar Calbet - mar@tgd.cat - Tel. 977613326

EL PLA DE SANTA MARIA: FITXA TÈCNICA

EL PLA DE SANTA MARIA (Alt Camp)

Població: 2.305

Ajuntament del Pla de Santa Maria

Plaça de la Vila, 1

Tel. 977 630 006

43810 - El Pla de Santa Maria

<http://www.elpladesantamaria.cat>

aj.pla@altanet.org

ANNEX-1

Apunts turístics del Pla de Santa Maria

No us perdeu: l'església romànica de Sant Ramon, una de les joies de la comarca; el conjunt de La Fàbrica, amb el Centre d'Interpretació del Tèxtil i el Museu Agrícola; la Ruta de la Capona, un excel·lent compendi de natura i pedra seca; el carrer Major, i l'espaiosa Església de Santa Maria, un dels edificis barrocs més bells de la comarca.

El Pla acull un dels monuments més emblemàtics del romànic català: l'Església de Sant Ramon de Penyafort (BCIN), un temple exquisit del segle XIII que conserva una portalada escultòrica i uns capitells de primer ordre. A l'interior hi ha un orgue construït l'any 1876 pels germans Gheude per a l'església del Petit Séminaire de Basse-Wavre, a Bèlgica. Als anys vuitanta del segle XX, l'amistat de l'aleshores rector del Pla de Santa Maria, mossèn Joan Magí, amb l'orguener belga Wilfried Praet va propiciar la compra de l'instrument per traslladar-lo al Pla, sens dubte una bona aportació al patrimoni cultural del poble.

L'actual indústria del Pla de Santa Maria juga un paper important a la comarca, però aquest paper va ser clau quan, ara fa cent anys, en l'època de la Mancomunitat, s'hi ubicà una fàbrica tèxtil que va donar feina a tot el poble i a part de la comarca. Avui, reconvertida en Centre d'Interpretació del Tèxtil, acull uns antics telers, únics a la Catalunya Nova, que es poden veure en funcionament. Al complex també hi ha el Museu Agrícola, amb una bona col·lecció de carruatges i eines del camp, i amb un incipient Museu del Morter. L'entorn de La Fàbrica destaca per la bassa, de més de 5.000 m², on es pot fer un passeig en barca, i pels jardins espaiosos i les antigues edificacions fabrils. Tot plegat conforma un dels equipaments més notables de l'Alt Camp.

D'entre les nombroses activitats a la natura del Camp de Tarragona, la Ruta de la Capona, amb un dels conjunts més nombrosos de construccions de pedra seca, és una de les més recomanables. En un recorregut de poc més d'una hora es poden veure mostres representatives de l'art de la pedra seca: barraques, cossiols, arneres i marges, entre altres construccions. La ruta està senyalitzada i, des del novembre del 2018, forma part de la catalogació del Patrimoni de la Humanitat (UNESCO) per a la pedra seca.

A la partida dels Carpis, a tocar d'una font, hi trobareu una ermita, també de Sant Ramon, amb unes magnífiques vistes de cent vuitanta graus al Penedès i al Camp de Tarragona.

Al centre de l'antiga vila medieval hi ha el carrer Major, amb unes quantes cases, dites nobles, amb esgrafiats destacables, com les de la família Rubinat, Llobereta o Mitger. A mig carrer, a la plaça de l'Església, no us oblideu de visitar el temple de Santa Maria, un dels més bells exemplars barrocs de la comarca, al qual li manca un segon campanar, imatge i emblema actual de l'escut de la vila.

ANNEX-2

Projecte

“Alt Camp: Història i Patrimoni, les arrels d’una terra”

El projecte Alt Camp: història i patrimoni, les arrels d’una terra, que ha estat impulsat de forma conjunta per vuit municipis sota el paraigua ofert pel Consell Comarcal de l’Alt Camp, es presenta amb la voluntat de recuperar edificis i/o espais del patrimoni històric, arquitectònic i cultural d’aquestes poblacions i, a la vegada, desenvolupar una oferta turística singular que permeti el posicionament turístic de l’Alt Camp.

Pressupost

El projecte, amb un pressupost total 2.154.192,48 d’euros (IVA inclòs), ha obtingut cofinançament dels fons estructurals de la Unió Europea (FEDER) eix 6, tram local, que permeten finançar projectes que tinguin com a finalitat principal la promoció econòmica mitjançant el turisme i la valorització dels espais naturals i del patrimoni cultural, i del Pla Territorial de Foment del Turisme de la Direcció General de Turisme de la Generalitat de Catalunya. Les dues subvencions obtingudes són de 890.162,18 euros i 200.000 euros, respectivament.

Aquest projecte s’emmarca en la darrera convocatòria de l’eix 6 del Programa Operatiu d’Inversió en Creixement i Ocupació FEDER de Catalunya 2014-2020, en base a la Prioritat d’Inversió 6.3, relativa a la conservació, protecció, foment i desenvolupament del patrimoni natural i cultural i amb l’objectiu de fomentar el turisme. El període d’execució del projecte és 2018 – 2020.

Fons FEDER

El fons FEDER és el principal instrument de la Unió Europea per pal·liar els efectes de la disparitat entre les regions. El Programa Operatiu del FEDER Catalunya 2014-2020 té com a objectiu promoure un creixement intel·ligent, sostenible i integrador del territori, en la línia de les directrius de l’estratègia Europa 2020 i la seva implementació a Catalunya.

Alt Camp: Història i Patrimoni

La selecció del projecte presentat permetrà una important inversió a la comarca que tindrà un impacte determinant sobre la recuperació i valorització del patrimoni cultural i històric, crearà ocupació directa i indirecta i suposarà un impuls considerable a l’oferta turística de l’Alt Camp.

La finalitat del projecte presentat pel Consell Comarcal de l'Alt Camp és la restauració, recuperació i revalorització del seu patrimoni històric i cultural per a l'ampliació de l'oferta turística, cultural i patrimonial de la comarca, fent-la més competitiva, atractiva i de qualitat. El projecte és una oportunitat per fer arribar el llegat històric de la comarca a la ciutadania i al visitant.

El conjunt d'actuacions presentades estableixen l'estratègia unificada i integradora de la comarca per tal de contribuir a reforçar l'oferta turística, cultural i patrimonial del territori. Amb aquesta operació es fa una aposta de futur per dinamitzar l'economia i generar, com a conseqüència, un creixement de l'ocupació laboral i per garantir l'equilibri territorial.

Aquesta estratègia ha de permetre el posicionament de l'Alt Camp, en l'àmbit nacional i internacional, com a comarca amb un producte turístic i cultural atractiu i potent; consolidar l'oferta emmarcada sota el paraigua de La Ruta del Cister, i aprofitar les sinergies de les comarques veïnes, tant de l'interior com de la Costa Daurada, i del conjunt de Catalunya en pro d'un desenvolupament territorial i econòmic sostenible i valuós i de la recuperació del patrimoni arquitectònic i històric del país.

L'execució de les diferents actuacions distribuïdes arreu del territori aportarà valor i infraestructures comunes, sumarà recursos a l'oferta turística actual i marcarà objectius compartits per millorar l'oferta turística i cultural de la comarca de l'Alt Camp.

Consell Comarcal de l'Alt Camp
FEDER 2014-2020 – Projecte 070218